

ІГРОВЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

У статті розглянуто особливості ігрового навчання на заняттях з іноземної мови як складової професійно-педагогічного становлення майбутнього вчителя.

Ключові слова: ігрове навчання, гра.

В статье рассмотрены особенности игрового обучения на занятиях по иностранному языку как составляющей профессионально-педагогического становления будущего педагога.

Ключевые слова: игровое обучение, игра.

In article day analysis particularities of the playing education on occupation on foreign language as forming professional pedagogical formation of the future teacher.

Keywords: playing education, play.

Постановка проблеми у загальному вигляді. На початку нового тисячоліття, коли сучасний вищий навчальний заклад відіграє винятково важливу роль у процесі становлення молоді генерції всі проблеми, які вирішує вища школа, набувають тієї гостроти й виразності, які неможливо обминути. Вищий педагогічний заклад знаходиться у стані апробування нових педагогічних технологій, розробки нових шляхів, які покликані сприяти подоланню труднощів у сфері якісної професійної підготовки майбутніх фахівців.

Вільне входження суб'єкта в реальне життя в умовах ринкових відносин стало складнішим, а тому сьогодні, тим більше в майбутньому, економічній освіті надається важлива увага. Вимоги до професійної компетентності майбутніх фахівців, їхньої підготовки до самостійного життя, зростають і однією складовою цього є формування творчих здібностей та підвищення якості знань майбутніх фахівців. Розвитку творчих здібностей у майбутніх фахівців, на наш погляд, можливо при використанні імітаційних методів навчання.

Зв'язок проблеми з науковими програмами, планами, темами. К. Бюлер поставив в центрі теорії гри поняття функціонального задоволення. К. Кофка доповнив цю концепцію, відзначивши, що задоволення від функції приносить не просто діяльність сама по собі, а діяльність, яка протікає у відповідності із бажанням гравців. На протилежній позиції стояв Ф. Бойтендайте, вважаючи, що гра – тренування молодого організму для майбутньої діяльності, прояв надміру життєвої енергії, властивого молодій істоті. У вітчизняній психології найбільш повне дослідження гри проведено Д. Ельконіним, який вбачає в ній, насамперед, механізм соціалізації, спосіб соціальної адаптації. І. Гофмана цікавить мимовільне самовираження, яким люди в процесі гри видають себе, звичайно ненавмисне, невербально і театральне.

Програвання ролей, пошук виходу із запропонованої комунікативно-ігрової ситуації, аналіз ходу гри та досягнутих результатів сприяє тому, що студенти усвідомлюють себе, власні дії, переживання, прийоми саморегуляції діяльності, нові утворення, що виникають в їхньому пізнавально-комунікативному досвіді. Ігрова ситуація – це вправа, метою якої є формування, удосконалення і розвиток навичок і вмінь студентів з різних видів мовленнєвої діяльності шляхом багаторазового і різноманітного виконання мовленнєвих дій (операцій), які стають особливо значущими для суб'єкта навчання, оскільки стають мотивованими завдяки участі в ігровій діяльності. В ігрових ситуаціях закладено великий методичний потенціал: вони забезпечують мотивацію навчальної діяльності, створюють позитивну емоційну атмосферу навчання, сприятливі умови для колективної взаємодії під час виконання ігрових і навчальних завдань [3, с.29].

У педагогічній літературі гра розглядається як імітація діяльності в штучно створених ситуаціях, моделюючих навчально-виховний процес, забезпечуючи виробітку і закріплення вмінь та навичок школярів [1, с.11].

Формулювання мети статті. Розглядаються проблеми ігрового навчання студентів на факультеті іноземних мов. Ігрове навчання – це активна пізнавальна діяльність в ігровій формі, у процесі якого студенти під керівництвом вчителя, являючись учасниками імітаційно-рольової ситуації, проявляючи ініціативу, самостійність та змагальність, оволодівають знаннями, вміннями і навичками, виробляють творчий стиль діяльності.

Виклад основного матеріалу. Результати показали, що 20% опитаних студентів не мають інтересу до навчання, пояснюючи це тим, що заняття з іноземної мови проходять нецікаво, нудно, одноманітно.

Опитування показало, що більшості студентів подобаються такі заняття англійської мови, на яких їм цікаво, якщо вони проведені у незвичайній формі. Студенти відповіли, що лише 30% викладачів використовують імітаційні форми навчання.

Заняття серйозно позначається на позитивному ставленні до виконання домашніх завдань з вивчення лексики іноземної мови. Тобто, домашнє завдання головним чином сприяє закріпленню, завдяки чому економиться час для одержання знань з інших джерел. На жаль, багато студентів не вміють виконувати домашнє завдання, і тому рівень знань з іноземної мови у них невисокий.

У своєму дослідженні ми використовували різні ігрові вправи.

Тема: Найважливіші винаходи людства.

Форма проведення: гра.

Освітня мета: Сформувати уявлення учнів про нове граматичне явище – Noun compounds and Compressed Definitions. Поглибити знання учнів про технічну іноземну мову. Навчити розпізнавати і розуміти мовне граматичне явище Noun Compounds and Compressed Definitions. Удосконалювати творчі здібності. Розвинути вміння працювати самостійно.

Розвиваюча мета: Розвивати творчі здібності учнів. Розвивати здатність до порівняння граматичних явищ. Розвивати культуру спілкування за темою "Наука".

Виховна мета: Виховувати самостійність. Виховувати почуття ввічливості. Прищеплювати любов до іноземної мови. Виховувати повагу до чужої роботи.

Хід роботи.

T: Now we will play a game anagram. You'll get the cards where the words that belong to technical part of our life. Try to work very quickly. The winner will take a prize.

Кожен учень отримує картку з анаграмами. Наведемо приклад такої картки.

Card № 1.

1. Supplied as a public utility for lightning, heating, etc.

YLCCRTETIIE

2. Source of paraffin, kerosene, fuel oil, gasoline, etc.

RUMELPOTE

3. Energy from the sun's rays.

POROWLRESA (2 words)

T: And now we are going to study a new grammatical structure that will help us to cope with the next task-Noun Compound and Compressed Definitions.

A noun compound is a grammatical structure in which nouns are linked together to indicate a new concept. They usually describe categories rather than characteristics, for example, a metal table, a picnic table, or a card table. Noun compounds consisting of two nouns occur in many everyday activities, for example, dinner plate, tooth brush, dish cloth, book-shelf, raincoat.

There are the following categories of Noun Compounds.

Учні отримують картки різного рівня складності. Ігрові вправи з комплексу для розвитку умінь монологічного мовлення (група ігрових вправ у створенні власного монолога на рівні тексту).

Завдання. Think of any month that has passed and describe the weather. Let your classmates guess what month you're described. The pupil, who will guess the month, becomes "It".

Наведемо можливе висловлювання студентів.

P1: It was cold. The sun didn't shine. The sky was grey and cloudy. A chilly wind blew every day. It often rained. Sometimes it snowed.

Слід зазначити, що ця вправа є комплексною, бо вона одночасно сприяє як розвитку монологічного мовлення, так і аудіювання, вдосконалює розуміння основної думки тексту. З цієї точки зору така вправа є рецесивною. Стосовно навчання говоріння – це ігрова вправа для розвитку умінь монологічного мовлення, комунікативна, продуктивна, з мінімаль-

ним управлінням мовленнєвими діями учнів, без рольового компонента, з елементом змагання на особисту першість, статична, без предметів.

Під час формувального експерименту ми переконалися в ефективності запропонованої нами програми, яка сприяла формуванню професіоналізму до вивчення іноземної мови.

На заняттях – музикальна вітальня, заняттях-бесідах, ділових, рольових ігор важливу роль приділялася формуванню уміння поставити запитання етичного спрямування й дати на нього відповідь у процесі діалогічного режиму роботи. Студенти факультету іноземних мов були неуважними, більш стриманими, частіше допускали мовленнєві помилки ніж студенти факультету українська мова спеціалізація англійська мова.

Як показали результати дослідно-експериментальної роботи, формування комунікативних умінь засобами ігрового навчання, рольових ігор, проходить успішно, якщо в навчальному процесі створити комплекс визначених нами педагогічних умов. Комплексне застосування умов, спрямованих на формування комунікативних умінь, дає позитивні результати і формується позитивна мотивація спілкування, активізується прагнення удосконалювати свої комунікативні уміння, і, як наслідок, підвищується рівень сформованості комунікативних умінь: на 13% збільшилась кількість студентів, які мають високий рівень комунікативних умінь, на 11% зменшилась кількість студентів, які мають середній рівень сформованості комунікативних умінь, на 13% збільшилась кількість майбутніх фахівців, які мають достатній рівень сформованості комунікативних умінь, на 13% знизилась кількість студентів, що мають початковий рівень сформованості комунікативних умінь в експериментальних групах. У контрольних групах рівень сформованості комунікативних умінь залишився майже без змін.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Таким чином, використання на заняттях англійської мови ігрового навчання з використанням різноманітних форм забезпечує розвиток комунікативних умінь студентів як одного з вирішальних факторів підвищення ефективності навчально-виховного процесу вищої школи.

Список використаних джерел

1. Абдулина О.А. *Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования* / О.А. Абдулина. – М.: Просвещение, 1990. – 141 с.
  2. Мамчур І. *Теорія гри та її пізнавальні можливості (історичний аналіз)* / І. Мамчур // *Рідна школа*. – 2003. – №6. – С. 61-63.
  3. Манилова Н.Я. *Игра на уроке английского языка в школе* / Н.Я. Манилова. – 1997. – №1. – С. 25-27.
  4. Ментс М. *Ролевая игра. Место ролевой игры в обучении* / М. Ментс // *Эффективное использование ролевых игр в тренинге*. – СПб., 2002. – С. 23-108.
  5. *Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник* / Під ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
- Стаття надійшла до редакції 02.06.2010р.